

بررسی عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۷/۱۵

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۴/۰۵

از صفحه ۳۵ تا ۵۲

زین‌العابدین فلاح^۱، تینا سلطان احمدی^۲، محمد جوانمرد^۳، امیر فلاح‌نژاد مجرد^۴

چکیده

زمینه و هدف: امروزه جرائم اخلاقی در تمامی حوزه‌ها و محیط‌های اجتماعی در حال شکل‌گیری و وقوع است. باشگاه‌های ورزشی نیز به نوبه خود به علت برخورداری از گروه‌های مختلف افراد، از پتانسیل بالایی در جهت بروز جرائم اخلاقی برخوردار می‌باشند. تحقیق حاضر، با هدف بررسی عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران طراحی و اجرا شد.

روش: تحقیق حاضر از نظر روش اجراء، از نوع پیمایشی است و جامعه آماری آن را کلیه اساتید دانشگاهی، مدیران باشگاه‌های ورزشی و مدیران نیروی انتظامی شهر تهران تشکیل می‌دهند که در حوزه ورزش و جرائم اخلاقی آگاهی لازم را داشته باشند. ابزار گردآوری تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته‌ای بود که بر حسب بررسی مبانی نظری تحقیق و همچنین انجام روش دلفی در میان برخی نمونه‌های تحقیق، بعد از تأیید روایی و پایایی آن، طراحی شده بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش معادلات ساختاری با رویکرد پی‌ال‌اس استفاده شده است.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان داد که تمامی عوامل شناسایی شده بر شکل‌گیری جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران تأثیر معناداری دارند. در این بین، عوامل مدیریتی با میزان تأثیر ۰/۵، بیش‌ترین تأثیر و عوامل سیاسی با میزان ۰/۱۱۵، کمترین تأثیر را در ایجاد جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران دارا می‌باشند. **نتیجه‌گیری:** به منظور مدیریت جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی، لازم است با گسترش و پیاده‌سازی برخی رویه‌های مدیریتی از جمله آگاهی، دانش و مهارت مدیران در نحوه مدیریت جرائم و همچنین بهبود تعهد اجتماعی و فرهنگی مدیران باشگاه‌ها، در جهت ارتقای مدیریت باشگاه‌ها در برخورد یا پیشگیری از جرائم اخلاقی اقدام شود.

کلیدواژه‌ها: جرائم اخلاقی، باشگاه‌های ورزشی، امنیت، عوامل مدیریتی، تهران.

استناد: فلاح، زین‌العابدین؛ سلطان‌احمدی، تینا؛ جوانمرد، محمد و فلاح‌نژاد مجرد، امیر (زمستان ۱۳۹۸). بررسی عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران. فصلنامه پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، ۱۴(۵۶)، صص ۳۵-۵۲.

۱. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان، نویسنده مسئول: zy.fallah@gmail.com

۲. دانشجوی مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان، tinaslahmadi@gmail.com

۳. عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین، Yang.man80@gmail.com

۴. دکتری فیزیولوژی ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر، amirfalah.sport@gmail.com

مقدمه

در طی سال‌ها، همگان بر این باور بودند که ورزش‌های رقابتی موجبات ارتقای ورزشکاران را از نظر شخصیتی فراهم می‌کند. این عقاید در دوره‌های مختلف با برخی اصلاحات و ملاحظات همواره فراگیر بوده است (کوپلند و پوتوارکا^۱، ۲۰۱۶). در طی قرن نوزدهم میلادی، در مدارس و آموزشگاه‌های بریتانیا این اعتقاد وجود داشت که عضلات و اخلاقیات در طی پرداختن به ورزش‌های تیمی به‌طور همزمان توسعه می‌یابند. به همین دلیل، در این مدارس و آموزشگاه‌ها دانش‌آموزان را ترغیب و حتی وادار به شرکت در ورزش‌های رقابتی می‌کردند. این عقیده به سرعت در جوامع مختلف رواج پیدا کرد و به عنوان یک فرهنگ درآمد (پالیهوادانا، اوقازی و لیو^۲، ۲۰۱۶). عبارت «ورزش باعث ساختن شخصیت می‌شود»^۳، تبدیل به یک شعار فرهنگی و منجر به این شد تا برنامه‌های ورزشی قسمتی از فعالیت‌های اکثر مؤسسه‌های آموزشی را در برگیرد. حتی امروزه بسیاری از کانون‌های ورزشی در جهت تبلیغ برنامه‌های خود این‌طور عنوان می‌کنند که برنامه‌هایشان موجب تقویت شخصیت ورزشکاران می‌شود (یونگ، کامپل، لمری و یونگ^۴، ۲۰۱۵). در مقابل این گروه‌ها و افراد، همواره منتقدانی نیز وجود داشته‌اند که اکثریت آن‌ها بر این باورند که ممکن است ورزش به خوبی موجب ارتقای برخی از ارزش‌ها شود، ولی غالباً این ارزش‌ها، ارزش‌هایی می‌باشند که منتقدان از آن‌ها به عنوان ارزش‌های غلط تعبیر می‌کنند؛ مانند تأکید بیش از اندازه بر برنده شدن و در نتیجه بی‌احترامی به حریفان (سیمون^۵، ۲۰۰۳).

اخلاق ورزشی به معنای توجه به ویژگی‌های نیک مردانگی، رقابت منصفانه و جوانمردانه به مفهوم رعایت عدالت و مشارکت در ورزش بر مبنای اعتقادات دینی و قانونی است. منظور از اخلاق ورزشی، شاخص‌ها و صفات اخلاقی است که قهرمانان در حوزه رشته ورزشی خود از نظر مقررات فنی و اخلاقی به رعایت آن‌ها ملزم شده‌اند و عدم رعایت آن‌ها عواقب منفی دارد؛ از جمله این صفات، حفظ رفتار خود در هنگام رقابت و خشم، ارائه بازی جوانمردانه یا به‌طور کلی، همان ویژگی‌هایی است که قهرمان را به یک

1. Copeland & Potwarka

2. Paliwadana, Oghazi & Liu

3. Sport Builds Character

4. Young, Campbell, Lemery & Young

5. Simon

پهلوان تبدیل می‌کند (عبدالله پور، ۱۳۹۵). بسیاری از انحرافات و رفتارهای غیر ورزشکارانه باید سریعاً شناسایی و کنترل شوند؛ چراکه در صورت عدم توجه به آن‌ها، منشأ انحرافات دیگر، هم برای شخص و هم برای جامعه خواهد بود (پوپسکو^۱، ۲۰۱۲). مربیان به عنوان افرادی که بیش‌ترین تماس و رابطه را با ورزشکاران دارند، به راحتی قادرند ورزشکاران جوان و نوجوان را در زمینه‌های رفتاری راهنمایی کنند و در تقویت و حفظ اصول و موازین انسانی و اخلاقی در ورزش تأکید کنند. اگرچه باید گفت کاربرد اصول اخلاقی در محیط‌های ورزشی پیچیده بوده و عوامل بسیار زیادی در آن دخالت دارند. لذا دیدگاه‌های مختلفی در این زمینه وجود دارد و تحقیقات بیشتری باید انجام گیرد (ریاست، ۱۳۸۹).

غالباً این باور وجود دارد که ورزش موجب بهینه شدن شخصیت و اخلاق افراد می‌شود. به عبارتی، ورزش باعث پیشبرد همکاری، شهامت، کار گروهی، انصاف، مسئولیت و قدرت کنار آمدن با شرایط بحرانی اخلاقی می‌شود (پوپسکو، ۲۰۱۲). در عین حال، نشان داده شده است که ورزش افراد را در موقعیت‌هایی قرار می‌دهد که منجر به تشویق آن‌ها در جهت نشان دادن رفتارهای غیراخلاقی همانند تقلب و خشونت و استفاده از داروهای غیرمجاز می‌شود (ریاست، ۱۳۸۹). اما در این بین، بسیاری از صاحب‌نظران مسائل تربیتی معتقدند که فعالیت‌های ورزشی «ارزش‌ها» را آموزش می‌دهند و از طریق این فعالیت‌ها، رفتار ورزشی، کار گروهی، انضباط، اعتماد به نفس و غیره آموخته می‌شود. به‌طور خلاصه، آن‌ها بر این باورند که ورزش برای زندگی سالم، ایده‌آل است و صفاتی که از طریق ورزش فراگرفته می‌شوند، برای رشد اخلاق عمومی، امر اساسی تلقی می‌شوند (شهپرتوفیق، کشکر، باهمت و ظریفی، ۱۳۹۰). از طرفی، جرائم اخلاقی به عنوان یکی از مسائل مهم و ضروری در حوزه ورزش یا هر حوزه دیگری، قابل توجه است.

یکی از پیچیده‌ترین مسائل در شهرهای جهان، وقوع جرم و افزایش ناهنجاری‌های اجتماعی است. بی‌شک، رابطه انسان با مکان یا به‌طور کلی محیط پیرامون او به وسیله مجموعه کنش‌های او نمود می‌یابد (پروانه و پرنون، ۱۳۹۳). هر انسان با توجه به سطح آگاهی، دانش و توان فنی خود به دخل و تصرف در محیط پرداخته و از طرفی، این شرایط محیطی و مکانی است که حدود و نحوه عمل و شیوه رفتارهای او را مشخص می‌کند. بروز

1.Popescu

انواع جرم و ناهنجاری باعث ایجاد حس ناامنی و تحمیل مشکلات مالی بر دوش جامعه، دولت و تشکیلات انتظامی و قضایی کشور می‌شود. امروزه، افزایش تصاعدی میزان وقوع جرم به موازات افزایش جمعیت به خصوص جمعیت شهری در اکثر کشورهای جهان قابل مشاهده است (براسول، مک‌کارتی و مک‌کارتی^۱، ۲۰۱۷). در حقوق جزای اختصاصی، جرائم به حوزه‌های مختلفی مانند جرائم علیه اشخاص (جرائم علیه تمامیت جسمانی و جرائم علیه شخصیت معنوی)، جرائم علیه اموال و مالکیت، جرائم علیه امنیت و آسایش عمومی، جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی و غیره تقسیم می‌شود. در قانون مجازات اسلامی جمهوری اسلامی ایران، هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود. وقوع جرائم اخلاقی به عنوان یکی از انواع جرائم تأثیرگذار، سبب فرهنگ‌سازی نامناسب می‌شود که این مسئله، سبب افزایش تأثیرگذاری بر برخی گروه‌های سنی از جمله جوانان و نوجوانان است (گولد، لیقفوت و هولون^۲، ۲۰۱۷).

گسترش روزافزون جرائم اخلاقی در ورزش و باشگاه‌های ورزشی با توجه به تأثیرات منفی که بر روی فرهنگ اجتماعی دارد، مورد توجه ویژه مسئولان و کارشناسان فرهنگی، اجتماعی و سیاسی بوده است. بروز مشکلات اخلاقی در ورزشگاه‌های ورزشی و همچنین برخی آسیب‌های اجتماعی در باشگاه‌های ورزشی که منجر به گسترش فرهنگ غربی در کشور شده است، از جمله دلایل تأثیرات جرائم اخلاقی در ورزش بر مسائل فرهنگی و اجتماعی کشور است. از طرفی، وجود برخی تعرضات در باشگاه‌های ورزشی به ورزشکاران و نوازمان یکی از مثال‌های عینی در جهت وجود جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی است. برای پیشگیری و کاهش این جرائم، نیاز به برنامه‌ریزی همه‌جانبه است و تنها با برخوردهای امنیتی و انتظامی، این پدیده قابل کنترل نیست و نیازمند بررسی‌ها و برنامه‌ریزی‌های همه‌جانبه در حوزه‌های مختلف است.

جرائم اخلاقی یکی از مسائل مهم در جوامع است که به عنوان یک دغدغه، همواره مورد توجه مدیران و متولیان نظم و انضباط اجتماعی قرار گرفته است. این مسئله سبب شده است تا مدیریت جرائم اخلاقی به عنوان یک مسئله مهم مورد توجه محققان علوم

1. Braswell, McCarthy & McCarthy

2. Gould, Lightfoot & Hulon

اجتماعی و فرهنگی قرار گیرد. جرائم اخلاقی با توجه به ماهیت خود در محیط‌های مختلفی بروز می‌کند. حوزه ورزش یکی از حوزه‌های مهم اجتماعی است که به علت برخورداری از مخاطبان گسترده، پتانسیل بالایی در جهت بروز مشکلات اخلاقی دارد (بروسنان^۱، ۲۰۱۹). از طرفی، محیط‌های ورزشی همواره دارای نیروی انگیزشی در سطح جامعه بوده است که گروه‌ها و افراد بسیاری را به سمت خود جذب می‌کند. این مسئله می‌تواند دارای جنبه‌های مثبت و منفی خود باشد. در جنبه مثبت، ورزش سبب بهبود قوای ذهنی و جسمانی افراد می‌شود و آثار اجتماعی، فرهنگی و جسمانی بر افراد می‌گذارد. در صورتی که محیط ورزش تحت کنترل قرار نگیرد، می‌تواند به عنوان یک محیط آسیب‌زا معرفی شود که آثار اجتماعی و فرهنگی نامطلوبی را بر جامعه داشته باشد. محققان مختلفی به آثار منفی ورزش بر جوامع پرداخته‌اند. عمده تحقیقات انجام‌شده در خصوص ورزش، تمرکز بر مسائل اخلاقی دارد (هوقس^۲، ۲۰۱۳).

عبدالله‌پور (۱۳۹۵) در تحقیقی با عنوان «اهمیت اخلاق در ورزش»، به این نتیجه رسیدند که یکی از توانایی‌های ورزش در آن است که به عنوان محلی برای پرورش مجموعه‌ای از فضایل اخلاقی است که همراه با آن، سلامتی بدن را نیز در پی دارد. به هر حال، حفظ و رعایت قوانین بازی به همراه بازی به شکل واقعی و منصفانه، می‌تواند به عنوان اولین گام ارزشمند در جهت توسعه و پیشرفت ورزش در جهت اخلاقی شدن باشد. همچنین، شریعتی (۱۳۹۵) در تحقیق خود با عنوان «نقش اخلاق در تربیت بدنی و ورزش»، پس از بررسی‌های خود به این نتیجه رسید که توجه به آموزش‌های اخلاقی برای ورزشکاران و مربیان و تدوین دروسی با عنوان اخلاق کاربردی در ورزش ضروری به نظر می‌رسد. سلطان حسینی، سلیمی، اسمی و ترکیان (۱۳۹۲) نیز در تحقیق خود با عنوان «به‌کارگیری روش تحلیلی سلسله مراتبی (AHP) در اولویت‌بندی موانع رشد اخلاق حرفه‌ای در رسانه‌های ورزشی»، پس از بررسی‌های خود پی بردند که در سطح دوم، موانع سازمانی با وزن سطحی ۰/۴۲، در سطح سوم، موانع مرتبط با کارکنان با وزن سطحی ۰/۲۵۷، در سطح چهارم، فقدان تحصیلات و تخصص کافی در زمینه ورزش و رسانه در بین مدیران رسانه‌های ورزشی با وزن سطحی ۰/۰۹۸ و در نهایت در سطح

1. Brosnan

2. Hughes

پنجم، جابه‌جا شدن و رنگ عوض کردن ارزش‌ها با وزن سطحی ۰/۰۲۲، به عنوان بااهمیت‌ترین موانع شناخته شدند. همچنین، سلطان حسینی، موسوی، عابدی و طلائی (۱۳۹۰) در تحقیقی با عنوان «بررسی رابطه اخلاق ورزشی با اعتقادات به عنوان یکی از مؤلفه‌های هوش معنوی»، پس از بررسی ۱۶۸ ورزشکار نخبه باشگاه‌های اصفهان، پی بردند که بین مؤلفه اعتقادات از مؤلفه‌های هوش معنوی و اخلاق ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

کوپلند و پوتوارکا (۲۰۱۶) در مطالعه‌ای با عنوان «بررسی نقش عوامل فردی و زمینه‌ای در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی در ورزش دانشگاهی کانادا»، پی بردند که عواملی از جمله سیاست، رهبری، جو اخلاقی و زیرساخت‌ها تأثیر مهمی در تصمیم‌گیری اخلاقی و تمایل به انجام دوپینگ در ورزشکاران دانشگاهی کشور کانادا دارد. یونگ و همکاران (۲۰۱۵) نیز در تحقیق خود به عنوان «بررسی اخلاق در ورزش‌های ماجراجویانه»، به این نتیجه رسیدند که مسائل اخلاقی و ترویج آن در ورزش‌های ماجراجویانه، نقش مهمی در توسعه این ورزش‌ها و افزایش علاقه مردم به حضور در این ورزش‌ها دارد.

همچنین، سارکار، هیل و پارکر^۱ (۲۰۱۵) در تحقیق خود، ضمن بررسی انجام فعالیت‌های ورزشی با ورزشکاران مذهبی و معنوی، پس از بررسی‌های خود پی بردند که رعایت اخلاق ورزشی در مسابقات و تمرینات از سوی ورزشکاران با روحیات اخلاقی و مذهبی اهمیت بالایی را دارا است. آن‌ها در تحقیق خود اشاره داشتند که روان‌شناسان می‌بایستی روش‌های رفتاری با این نوع ورزشکاران را به چالش بکشانند.

کوهن^۲ (۱۹۹۵) در مطالعات خود مشخص کرد برخی عوامل فرهنگی، سبب شکل‌گیری جرائم اخلاقی است. بروسنان (۲۰۱۹) نیز به این نتیجه رسید که مشکلات فرهنگی موجود در ورزش سبب شده است تا امروزه جرائم به صورت سازمان‌یافته ایجاد شود. همچنین، گیل^۳ (۲۰۱۷) به عوامل مدیریتی به عنوان یکی از عوامل مهم شکل‌گیری جرائم اخلاقی در ورزش اشاره کرده است. کردلو، سجادی، رضوی و رمضان‌نژاد^۴ (۲۰۱۶) نیز برخی مشکلات مدیریتی را به عنوان عوامل مؤثر بر بروز جرائم

1. Sarkar, Hill & Parker

2. Cohen

3. Gill

4. Kordlu, Sajjadi, Razavi & Ramezanzade

در ورزش مشخص کردند. همچنین، جامیسون، لند، وینچستر، استفنز، استیل، مائوروشات و سارک^۱ (۲۰۱۲) مشخص کردند که عوامل سیاسی نقش مؤثری بر بهبود وضعیت جرائم اخلاقی دارد. از طرفی، کورمان، داوی، کالیل و ریچمن^۲ (۲۰۱۸)، فقدان برخی مسائل قانونی را از جمله مسائل مؤثر و تأثیرگذار در جهت مدیریت جرائم اخلاقی قلمداد کردند. هوقس (۲۰۱۳) نیز مشخص کرد که مشکلات قانونی سبب شده است تا اعمال نفوذ جهت کنترل جرائم اخلاقی به صورت مناسبی در ورزش به انجام نشود. اوترام^۳ (۲۰۱۵) معتقد است جرائم اخلاقی موجود در ورزش استرالیا، ناشی از ضعف‌های نظارتی در سیستم ورزش این کشور است که لازم است توسط دولت و سازمان‌های امنیتی مورد توجه ویژه قرار گیرد. بنت^۴ (۲۰۱۸) اشاره دارد که مدیریت جرائم اخلاقی نیازمند به تلاش‌های گسترده و وسیع است. تورسلو^۵ (۲۰۱۶) نیز معتقد است برخی مسائل مدیریتی، قانونی و فرهنگی از جمله مسائل مهم در شکل‌گیری جرائم اخلاقی است.

عدم انجام تحقیقات جامع در خصوص عوامل مؤثر بر وقوع جرائم اخلاقی در حوزه ورزش و در باشگاه‌های ورزشی سبب شده است تا برنامه‌ریزی مناسبی در جهت مدیریت این نوع جرائم در باشگاه‌های ورزشی ایجاد نشود. از طرفی، فقدان این تحقیقات، موجبات عدم آگاهی لازم از جرائم اخلاقی در حوزه ورزش را فراهم آورده است. این مسئله سبب شده است تا برخلاف مشاهدات اولیه مبنی بر وجود جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی، مدیریت مناسبی در این خصوص صورت نگیرد. تحقیق حاضر نیز با هدف بررسی عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران سعی در پاسخ به این سؤال اصلی است که عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران چه بوده است؟ علیرغم وجود خلأ تحقیقاتی در خصوص جرائم اخلاقی در ورزش، بررسی و مطالعه پژوهش‌های اندک انجام شده در این حوزه نشان داد که برخی عوامل از جمله عوامل مدیریتی، فرهنگی، سیاسی، نظارتی و قانونی سبب شکل‌گیری جرائم اخلاقی در ورزش و

1. Jamieson, Land, Winchester, Stephens, Steel, Maurushat & Sarrec

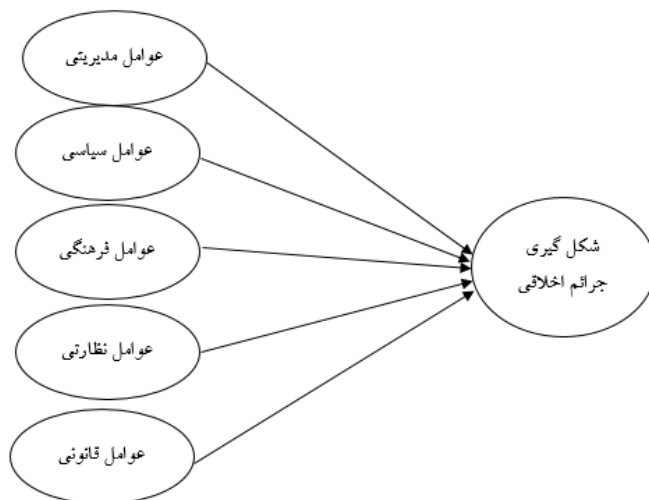
2. Corman, Dave, Kalil & Reichman

3. Outram

4. Bennett

5. Torsello

باشگاه‌های ورزشی می‌شود. بنابراین، نمودار ۱، مدل مفهومی تحقیق حاضر را نشان می‌دهد.

نمودار ۱ - مدل مفهومی تحقیق

روش‌شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نظر روش اجرا، از نوع تحقیقات پیمایشی است که به صورت میدانی انجام شده است. این تحقیق، جزء تحقیقات کاربردی هم است که در باشگاه‌های ورزشی و سازمان‌های متولی در حوزه جرائم اخلاقی قابلیت اجرا دارد. جامعه آماری شامل کلیه اساتید دانشگاهی، مدیران باشگاه‌های ورزشی و مدیران نیروی انتظامی شهر تهران به تعداد ۸۰ نفر است که در حوزه ورزش و جرائم اخلاقی مرتبط با آن، آگاهی لازم را داشتند و با توجه به جدول مورگان، نمونه آماری به تعداد ۷۰ نفر براساس روش نمونه‌گیری در دسترس مشخص شدند. ابزار گردآوری تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته‌ای بود که سؤالات آن بر حسب بررسی مبانی نظری تحقیق و همچنین انجام روش دلفی در میان برخی نمونه‌های تحقیق، شناسایی و طراحی شده بود. روش دلفی استفاده شده در تحقیق حاضر جهت شناسایی عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران بود؛ بدین منظور، ابتدا پس از بررسی‌های انجام‌شده، تعداد ۱۲ نفر به عنوان اعضای روش دلفی انتخاب شدند که آمادگی خود جهت همکاری با تحقیق حاضر را اعلام داشتند. در ادامه، محققان ضمن بررسی مبانی نظری تحقیق،

تعداد ۹ عامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران را شناسایی کردند. این عوامل در قالب دور اول روش دلفی، به اعضای تیم دلفی ارسال شد و در نهایت، در دور اول دلفی تعداد ۸ عامل به عوامل شناسایی شده قبلی اضافه شد و عوامل ضمن نهایی‌سازی، جهت بررسی تیم دلفی، در دور دوم به اعضای تیم ارسال شد. در این مرحله، تعداد ۱۷ عامل جهت بررسی به اعضای تیم ارسال شد و اعضای تیم ضمن بررسی عوامل شناسایی شده، ۳ عامل دیگر به عوامل قبلی اضافه کردند. در نهایت، این ۲۰ عامل نهایی جهت بررسی در دور سوم دلفی، به اعضای تیم دلفی ارسال و به اتفاق نظر آن‌ها رسید. بنابراین، روش دلفی در تحقیق حاضر در سه مرحله به انجام رسید که خروجی آن منجر به ایجاد پرسشنامه محقق ساخته‌ای جهت بررسی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران شد. این پرسشنامه به دو بخش کلی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و سؤال‌های آن که به صورت پنج گزینه‌ای لیکرتی (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) و در ۲۰ سؤال شامل عوامل مدیریت (۵ سؤال)، عوامل فرهنگی (۴ سؤال)، عوامل سیاسی (۳ سؤال)، عوامل نظارتی (۴ سؤال) و عوامل قانونی (۴ سؤال) بود، تقسیم شد. جدول ۱، این عوامل را به نمایش گذاشته است.

جدول ۱ - عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی

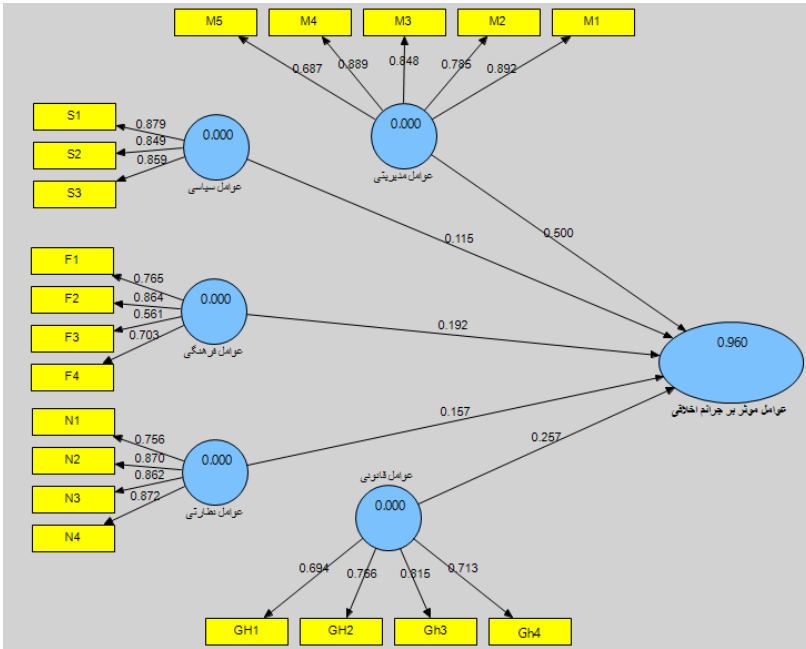
ردیف	عوامل	گویه‌ها
۱	عوامل مدیریتی	عدم وجود رویه‌های مدیریتی در باشگاه‌های ورزشی
۲		فقدان توانایی مدیران باشگاه‌های ورزشی در مدیریت جرائم
۳		تعهد نامناسب مدیران باشگاه‌های ورزشی به مسائل اجتماعی و فرهنگی
۴		نامناسب بودن بستر مدیریتی در برخورد با جرائم اخلاقی
۵		فقدان آگاهی مدیران باشگاه‌های ورزشی در خصوص اهمیت مدیریت جرائم اخلاقی
۶	عوامل فرهنگی	عدم وجود برنامه‌های فرهنگ‌سازی در باشگاه‌های ورزشی
۷		فقدان محتوای فرهنگی در جهت بهبود فرهنگ در میان ورزشکاران
۸		عدم به‌کارگیری از چهره‌های فرهنگی و اخلاقی در جهت توسعه اخلاق‌مداری در ورزش
۹	عوامل سیاسی	گسترش فرهنگ غرب‌زدگی در جامعه ورزشکاران ایران
۱۰		نفوذ گروه‌های سیاسی در ورزش و باشگاه‌های ورزشی
۱۱		وجود انتصابات سیاسی در ورزش و عدم توجه به شایسته‌گزینی
۱۲		برنامه‌ریزی‌های دشمنان خارجی در جهت ترویج بی‌اخلاقی در ایران
۱۳	عوامل نظارتی	فقدان ارزیابی‌های فرهنگی، اخلاقی و اجتماعی باشگاه‌های ورزشی
۱۴		عدم نظارت بر فعالیت‌ها و برنامه‌های باشگاه‌های ورزشی در حوزه فرهنگی و اخلاقی
۱۵		پنهانکاری برخی جرائم اخلاقی از سوی باشگاه‌های ورزشی به واسطه مصلحت‌انگاری
۱۶		عدم ارزیابی مدیران باشگاه‌های ورزشی در تمامی جنبه‌های فنی، اخلاقی و فرهنگی
۱۷	عوامل قانونی	نبود قوانین و مقررات شفاف در خصوص مدیریت و مبارزه با جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی
۱۸		عدم توجه قانون‌گذاران نسبت به جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی
۱۹		فقدان فشارهای قانونی به باشگاه‌های ورزشی در جهت ترویج اخلاق محوری
۲۰		ضعف در اجرای دقیق قوانین موجود در حوزه جرائم اخلاقی در ورزش

پایایی پرسشنامه با استفاده از محاسبه آلفای کرونباخ در تمامی مؤلفه‌ها و همچنین پرسشنامه کلی مورد تأیید قرار گرفت و میزان ضریب آلفای کلی پرسشنامه، ۰/۸۸ مشخص شد. پایایی مدل اندازه‌گیری نیز به وسیله ضرایب بارهای عاملی و پایایی ترکیبی مورد ارزیابی قرار گرفت که اطلاعات مربوط به آن در بخش یافته‌های تحقیق ارائه شده است. روایی محتوای پرسشنامه با استفاده از نظرات ۱۰ تن از اساتید دانشگاهی مورد بررسی و با استفاده از فرم‌های روایی سنجی شاخص روایی محتوا^۱ و نسبت روایی محتوا^۲ مورد تأیید قرار گرفت. مقدار نسبت روایی محتوا با توجه به تعداد اساتید (۱۰ نفر)، ۰/۹۹ و مقدار شاخص روایی محتوا، ۰/۹۹ به دست آمد. بنابراین، روایی محتوای ابزار تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. همچنین، روایی سازه پرسشنامه با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت. پس از پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، تعداد ۵۴ پرسشنامه با استفاده از روش معادلات ساختاری با رویکرد پی‌ال‌اس^۳ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

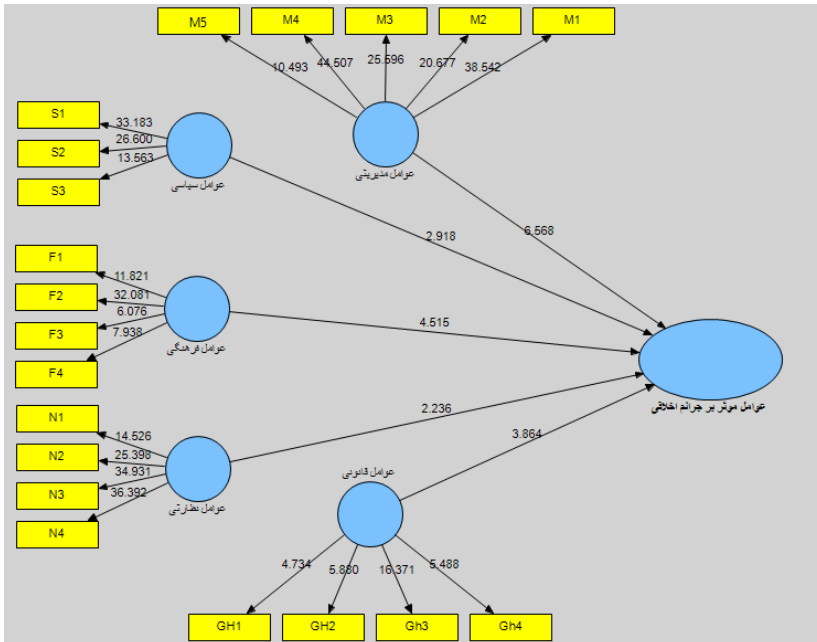
یافته‌های تحقیق

مطابق با نتایج روش دلفی، ۲۰ گویه مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران شناسایی شد که براساس مدل مفهومی اولیه، این گویه‌ها در پنج عامل مدیریتی، قانونی، سیاسی، فرهنگی و نظارتی تقسیم‌بندی و به منظور بررسی این عوامل، از روش معادلات ساختاری استفاده شد. از این‌رو، ابتدا از آزمون کلموگروف اسمیرنوف به بررسی وضعیت طبیعی و نرمال بودن توزیع داده‌های تحقیق پرداخته شد که نتایج نشان داد میزان سطح معناداری در تمامی عوامل، زیر ۰/۰۵ بود که نشان‌دهنده غیرنرمال بودن داده‌های تحقیق بود. بنابراین، جهت تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق از آزمون‌های آماری ناپارامتریک استفاده شد. نمودار ۲ و ۳، مدل اندازه‌گیری و میزان ضرایب معناداری تی عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران را نشان می‌دهد.

1.CVI
2.CVR
3.PLS

نمودار ۲ - مدل اندازه‌گیری عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران

نمودار ۳ - ضرایب معناداری T عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران

جدول ۲، جمع‌بندی از مدل‌های اندازه‌گیری و ضرایب معناداری تی عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران را به نمایش گذاشته است.

جدول ۲ - خلاصه نتایج آماری عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران

عوامل	T	تأثیر
مدیریتی	۶/۵۶۸	۰/۵۰۰
قانونی	۳/۸۶۴	۰/۲۵۷
سیاسی	۲/۹۱۸	۰/۱۱۵
نظارتی	۲/۲۳۶	۰/۱۵۷
فرهنگی	۴/۵۱۵	۰/۱۹۲

نتایج جدول ۲ نشان داد که تمامی عوامل شناسایی شده بر شکل‌گیری جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران تأثیر معناداری دارند. در این بین، عوامل مدیریتی با میزان تأثیر ۰/۵۰۰، بیشترین تأثیر و عوامل سیاسی با میزان تأثیر ۰/۱۱۵، کمترین تأثیر را در ایجاد جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران دارا می‌باشند. به منظور بررسی بزارش مدل تحقیق حاضر از شاخص‌های بزارش مربوط به روش معادلات ساختاری با رویکرد پی‌ال‌اس استفاده شد. جدول ۳، نتایج مربوط به شاخص‌های بزارش مدل تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول ۳- شاخص‌های بزارش عوامل مؤثر بر جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران

عوامل فرهنگی	عوامل مدیریتی	عوامل قانونی	عوامل نظارتی	عوامل سیاسی
آلفای کرونباخ	۰/۷۸	۰/۹۱	۰/۹۰	۰/۸۶
پایایی ترکیبی	۰/۸۲	۰/۸۳	۰/۸۱	۰/۸۰
روایی همگرا	۰/۷۱	۰/۷۹	۰/۸۴	۰/۶۸
Q ²	۰/۴۰۵	۰/۴۰۸	۰/۶۱۶	۰/۴۴۳
GOF	۰/۶۸۷	۰/۶۷۰	۰/۵۳۳	۰/۶۰۳

نتایج مربوط به شاخص‌های بزارش تحقیق نشان داد که مقدار مربوط به آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیرها در همه عوامل، بالاتر از ۰/۷ است که حاکی از پایایی مناسب مدل دارد. همچنین، نتایج تحقیق مشخص کرد که میزان روایی همگرا برای تمامی عوامل بالاتر از سطح معیار ۰/۴ است که نشان‌دهنده مناسب بودن میزان روایی همگرای تحقیق است. همچنین، روایی واگرا در تحقیق حاضر در قالب ماتریس عوامل در عوامل، مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. مطابق با نمودار ۲، تمامی بارهای عاملی مربوط به عوامل تحقیق، بیش از ۰/۴ است که نشان‌دهنده مناسب بودن این معیار است.

با توجه به سه مقدار «۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۲» که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای Q^2 معرفی شده است و در همه عوامل، مقدار بیشتر از ۰/۳۲ به دست آمد که نشان از مناسب بودن این شاخص دارد. با توجه به سه مقدار (۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶) که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی شده است و در همه عوامل، مقدار بیشتر از ۰/۳۶ به دست آمد که نشان از برازش کلی قوی مدل دارد. به این ترتیب، مشخص شد که مدل ارائه شده در تحقیق حاضر، از برازش مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه گیری

رشد برخی مشکلات اخلاقی و اجتماعی در ورزش و به خصوص باشگاه‌های ورزشی و گسترش برخی مسائل از جمله دوپینگ‌های خطرناک و آسیب‌های جسمانی که به واسطه این جرائم بر افراد گذاشته شده است، سبب شده است تا امروزه ورزش در برخی جوانب، دارای تأثیرات منفی بر جامعه باشد. از طرفی، اهمیت مدیریت جرائم اخلاقی و ریشه‌ای بودن این مسئله سبب شده است تا نگاه تک‌بعدی در مدیریت جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی کافی و مناسب نبوده و توجه به تمامی حوزه‌ها و عرصه‌ها در جهت مدیریت جرائم اخلاقی، مهم و ضروری باشد. این مسئله سبب شده است تا در تحقیق حاضر، عوامل مختلفی از جمله عوامل مدیریتی، فرهنگی، سیاسی، نظارتی و قانونی در جهت بروز جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران شناسایی شود. بنت (۲۰۱۸) نیز مدیریت جرائم اخلاقی را مستلزم تلاش‌های گسترده و وسیع دانسته و تورسلو (۲۰۱۶) نیز مشخص می‌کند که برخی مسائل مدیریتی، قانونی و فرهنگی از جمله مسائل مهم در شکل‌گیری جرائم اخلاقی است. این مسئله بیانگر این مهم است که در جهت مبارزه با جرائم اخلاقی، وسعت دید سازمان‌های متولی می‌بایستی گسترده باشد و به‌طور همزمان، به مسائل مدیریتی، فرهنگی، سیاسی، نظارتی و قانونی توجه ویژه داشته باشند. از این‌رو، تحقیق حاضر نیز مشخص کرد که توجه به تمامی عوامل، یکی از موارد ضروری جهت کاهش جرائم اخلاقی در ورزش است. ریشه‌کن کردن این عارضه در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران نیازمند توجه به تمامی حوزه‌ها و بهبود شرایط در تمامی جنبه‌ها است.

مطابق با نتایج تحقیق، با استفاده از روش دلفی، ۲۰ گویه در قالب عوامل مدیریتی، فرهنگی، سیاسی، نظارتی و قانونی به عنوان عوامل مؤثر بر شکل‌گیری جرائم اخلاقی در

باشگاه‌های ورزشی شهر تهران مشخص شدند که در میان عوامل شناسایی شده، عوامل مدیریتی نقش مهم‌تر و اساسی‌تری در بروز جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی دارد. مدیریت هر سازمان یا باشگاهی به عنوان یک نیروی اثرگذار بر آن محیط سبب می‌شود تا رویه‌های فرهنگی و اخلاقی مناسب یا نامناسبی متناسب با تفکرات مدیران ایجاد شود. قدرت نفوذ مدیران و مدیریت آن‌ها در باشگاه‌های ورزشی سبب شده است تا عوامل مدیریتی به عنوان عاملی مهم در بروز جرائم اخلاقی شناسایی شود. گیل (۲۰۱۷) نیز مشخص کرده بود که عوامل مدیریتی به واسطه شکل‌گیری بستر فساد، سبب شکل‌گیری جرائم اخلاقی می‌شود. جامیسون و همکاران (۲۰۱۲) نیز مشخص کرده بودند که مدیران سازمان‌ها در صورتی که توجه به مسائل اخلاقی نداشته باشند، زمینه بروز جرائم اخلاقی را ایجاد خواهند کرد. به نظر می‌رسد قدرت نفوذ مدیریت باشگاه‌های ورزشی سبب می‌شود تا بستر شکل‌گیری جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران ایجاد شود.

باشگاه‌های ورزشی به عنوان مراکز ورزشی تفریحی و قهرمانی به عنوان محیط‌های برخوردار از گروه‌های سنی مختلف معرفی می‌شوند. این بستر شکل‌گرفته شده در باشگاه‌های ورزشی سبب شده است تا این مکان‌ها، گاه‌به‌گاه به عنوان اماکن حساس در جهت توسعه فرهنگ غرب‌زدگی و شیوع بی‌اخلاقی نقش ایفا کنند. از این‌رو، باشگاه‌های ورزشی به علت جاذبه بالا برای تمامی گروه‌ها، از ظرفیت زیادی در جهت توسعه اخلاق محوری یا بی‌اخلاقی برخوردار می‌باشند. در این بین، تحقیق حاضر ضمن ایجاد برخی شواهد علمی در خصوص جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی و عوامل مؤثر بر شکل‌گیری این جرائم، سعی داشت راهکارهای علمی در خصوص تقویت مدیریت جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی را ارائه دهد.

با توجه به یافته‌های تحقیق حاضر، در خصوص اهمیت و ضرورت تعهد مدیران باشگاه‌های ورزشی به مسائل اجتماعی و فرهنگی، پیشنهاد می‌شود تا با همکاری‌های بین‌سازمانی میان نیروی انتظامی و سازمان‌های ورزشی، کمیته‌های مشترک جهت بررسی، ارزیابی و نظارت بر حسن انجام وظایف مدیران باشگاه‌های ورزشی با تأکید بر مسائل اجتماعی و فرهنگی تشکیل شود. همچنین، پیشنهاد می‌شود تا حمایت‌های قانونی با وضع قوانین شفاف، به اعمال فشار جهت مبارزه با جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی با همکاری‌های پلیس امنیت اخلاقی اقدام شود و نیروی انتظامی با افزایش دامنه

نظارتی خود در باشگاه‌های ورزشی، به صورت مستقیم فعالیت‌های باشگاه‌های ورزشی را مورد رصد قرار دهد و به مشکلات و مسائل پیش‌آمده اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی ورود کند.

به منظور به‌کارگیری چهره‌های فرهنگی و اخلاقی در جهت توسعه اخلاق‌مداری در ورزش، پیشنهاد می‌شود با معرفی پهلوانان و ورزشکاران اخلاقی کشور به صورت بنر و تصویر در باشگاه‌های ورزشی و معرفی افتخارات و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی آنها، به تقویت روحیه اخلاقی ورزشکاران جهت مدیریت جرائم اخلاقی در باشگاه‌های ورزشی کمک شود.

محدودیت‌های تحقیق

در جهت انجام تحقیق حاضر، محدودیت‌های برای تیم تحقیق وجود داشت. دسترسی سخت به نمونه‌های تحقیق سبب شد تا فرآیند گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر زمان‌بر و دشوار شود. از طرفی، عدم وجود تحقیقات جامع در این حوزه، مشکلاتی را در جهت تکمیل مبانی نظری تحقیق، متوجه محققان کرد. همچنین، ضعف در آمار موجود و محدودیت در دسترسی به اطلاعات و آمارهای دقیق جرائم اخلاقی رخ داده در باشگاه‌های ورزشی از دیگر محدودیت این تحقیق بود.

تشکر و قدردانی

در پایان، محققان بر خود لازم می‌دانند از مشارکت عالمانه و راهگشای اساتید محترم، نخبگان و مسئولان ورزشی و انتظامی و مطلعان دانشگاهی و سازمانی که با صداقت و روشنگری و مساعدت بی‌وقفه، اطلاعات و تجربیات خود را در اختیار این پژوهش قرار دادند، کمال تشکر و قدردانی را داشته باشند.

منابع

منابع فارسی

- پروانه، مریم و پرنون، یونس (۱۳۹۳). بررسی جرائم و تخلفات ورزشی در قوانین ایران. نخستین همایش ملی الکترونیکی رویکردهای کاربردی و پژوهشی در علوم انسانی و مدیریت. مؤسسه آموزشی پژوهشی هزاره سوم.

- ریاست، فاطمه (۱۳۸۹). نقش شاخص‌های اخلاقی در کنترل ناهنجاری‌های رفتاری ورزشکاران در محیط‌های ورزشی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی. دانشگاه اصفهان.

- سلطان حسینی، محمد؛ سلیمی، مهدی؛ قاسمی، حمید و ترکیان، سمانه (پاییز ۱۳۹۲). به‌کارگیری روش تحلیلی سلسله‌مراتبی (AHP) در اولویت‌بندی موانع رشد اخلاق حرفه‌ای در رسانه‌های ورزشی. نشریه مدیریت ورزشی. ۵(۳)، صص ۱۳۷-۱۵۲.

بازیابی از: https://jsm.ut.ac.ir/article_35714.html

- سلطان حسینی، محمد؛ موسوی، زهره؛ عابدی، احمد و طلائی، اعظم (پاییز و زمستان ۱۳۹۰). بررسی رابطه اخلاق ورزشی با اعتقادات به عنوان یکی از مؤلفه‌های هوش معنوی. مطالعات اسلام و روان‌شناسی. ۵(۸)، صص ۹۹-۱۱۰. بازیابی از:

http://islamicpsy.rihu.ac.ir/article_1091.html

- شریعتی، علی (۱۳۹۵). نقش اخلاق در تربیت بدنی و ورزش. دومین همایش ملی علوم ورزشی و تربیت بدنی ایران. انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین.

- شهپر توفیق، آریتا؛ کشکر، سارا؛ باهمت، محمود و ظریفی، مجتبی (۱۳۹۰). تحلیل محتوای مجلات و روزنامه‌های ورزشی با تأکید بر اخلاق و مسائل فنی. نخستین همایش ملی دستاوردهای جدید علمی در توسعه ورزش و تربیت بدنی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان.

- عبدالله پور، حسن (۱۳۹۵). اهمیت اخلاق در ورزش. دومین همایش ملی علوم ورزشی و تربیت بدنی ایران. انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین.

منابع انگلیسی

- Bennett, J. (2018). Combating Sexual Assault With the Military Ethic: Exploring Culture, Military Institutions, and Norms-Based Preventive Policy. *Armed Forces & Society*, 44(4), 707-730. Retrieved from: <https://b2n.ir/802323>

- Braswell, M. C., McCarthy, B. R., & McCarthy, B. J. (2017). Justice, crime,

- and ethics. Taylor & Francis. Retrieved from: <https://b2n.ir/532806>
- Brosnan, S. (2019). The impact of sports participation on crime in England between 2012 and 2015. *Sport in Society*, 1-12. Retrieved from: <https://doi.org/10.1080/17430437.2019.1631805>
- Cohen, D. V. (1995). Ethics and crime in business firms: Organizational culture and the impact of anomie. *Advances in criminological theory*, 6, 183-206. Retrieved from: <https://b2n.ir/052323>
- Copeland, R. & Potwarka, L. R. (2016). Individual and contextual factors in ethical decision making: a case study of the most significant doping scandal in Canadian university sports history. *Sport Management Review*, 19(1), 61-68. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.smr.2015.08.004>
- Corman, H., Dave, D., Kalil, A., & Reichman, N. E. (2018). Reprint of: Effects of maternal work incentives on youth crime. *Labour Economics*, 52, 193-209. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.labeco.2018.05.002>
- Gill Jr, E. L. (2017). *College Athletes and Crime: The Role of Race, Age, and Peers and the Implications for Social Work Practice in College Sports*.
- Gould, L. A., Lightfoot, J., & Hulon, K. (2017). Punishment, Crime, and Ethics. In *Justice, Crime, and Ethics* (pp. 200-219). Routledge.
- Hughes, D. (2013). Organised crime and drugs in sport: did they teach us about that in medical school?
- Jamieson, R., Land, L., Winchester, D., Stephens, G., Steel, A., Maurushat, A., Sarrec, A. (2012). Addressing identity crime in crime management information systems: Definitions, classification, and empirics, *Computer Law & Security Review*, 28(4), 381-395. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.clsr.2012.03.013>
- Kordlu, H., Sajjadi, S. A., Razavi, S. M. H. & Ramezanzade, M. (2016). The Role Of Sport In Crime Prevention. *Strategic Studies On Youth And Sports*, 15(32), 1-20. Retrieved from: <https://b2n.ir/720975>
- Outram, S. M. (2015). Protecting sport from itself: a critical analysis of the 2013 Australian Crime Commission's Report into Crime and Drugs in Sport. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 7(4), 605-622. Retrieved from: <https://doi.org/10.1080/19406940.2014.958181>
- Palihawadana, D., Oghazi, P., & Liu, Y. (2016). Effects of ethical ideologies and perceptions of CSR on consumer behavior. *Journal of Business Research*, 69(11), 4964-4969. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2016.04.060>
- Popescu, L. M. (2012). Ethical issues in cellular and molecular medicine and tissue engineering. *Journal of cellular and molecular medicine*, 12(5b), 1785-1793. Retrieved from: <https://doi.org/10.1111/j.1582-4934.2008.00460.x>
- Sarkar, M., Hill, D. M., & Parker, A. (2015). Reprint of: Working with

religious and spiritual athletes: Ethical considerations for sport psychologists. *Psychology of Sport and Exercise*, 17, 48-55. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2014.09.001>

- Simon, Robert L. (2003). *The Ethics of Strategic Fouling*, Jan Boxill, Sport Ethics, Publisher: Black well First Edition.

- Torsello, D. (2016). *The new environmentalism?: civil society and corruption in the enlarged EU*. Routledge.

- Young, C. C., Campbell, A. D., Lemery, J., & Young, D. S. (2015). Ethical, legal, and administrative considerations for preparticipation evaluation for wilderness sports and adventures. *Wilderness & environmental medicine*, 26(4), 10-14. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.wem.2015.09.013>